

Zavedenie eura v SR

Ján Kováč

Kancelária generálnej riaditeľky SLSP,a.s.

člen programového tímu EURO SLSP,a.s.

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

História EÚ

- 1952** Európske spoločenstvo uhlia a ocele (ESUO)
- 1957** Európske hospodárske spoločenstvo (EHS)
Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (EURATOM)
- 1991** na zasadnutí Európskej rady v Maastrichte padlo rozhodnutie založiť Európsku úniu
- 1992** v Maastrichte bola podpísaná Zmluva o Európskej únii
- 1993** Zmluva o Európskej únii po ratifikácii v členských štátoch vstupuje do platnosti
- 1999** EURO zavedené do bezhotovostného platobného styku
- 1.1.2002** EURO sa stalo jedinou menou v 12 štátoch EÚ (aj v hotovostnom styku; prestali sa používať pôvodné meny '12tky')
- 1. máj 2004** Vstup SR a ďalších deviatich krajín do EÚ

Rozširovanie EÚ

27 štátov EÚ:

1952 – Taliansko, Francúzsko,
Nemecko, Belgicko, Holandsko,
Luxembursko

1973 – Dánsko, Írsko, Veľká Británia

1981 – Grécko

1986 – Španielsko, Portugalsko

1995 – Rakúsko, Fínsko, Švédsko

2004 – Slovensko, Česká republika,
Poľsko, Maďarsko, Litva,
Lotyšsko, Estónsko, Slovinsko,
Cyprus, Malta

2007 – Rumunsko, Bulharsko

Členské štáty eurozóny

**EURO doteraz zaviedlo
13 členských štátov
Európskej únie (EÚ):**

- Španielsko
- Portugalsko
- Francúzsko
- Belgicko
- Holandsko
- Luxembursko
- Írsko
- Nemecko
- Taliansko
- Grécko
- Rakúsko
- Fínsko
- Slovinsko (1.1.2007)

**Veľká Británia a Dánsko odmietli vstup do eurozóny.
Majú špeciálny status.**

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

Otázka nie je:

ČI zaviesť EURO?

ale

KEDY?

K zavedeniu eura sa Slovenská republika zaviazala v prístupovej zmluve do Európskej únie

Výhody a nevýhody zavedenia eura

§ Podniky

- + Zníženie transakčných nákladov
- + Odstránenie administratívnych nákladov (náklady na správu devíz, účtovanie kurzových rozdielov ap.)
- + Nižšie kurzové riziko
- + Nižšie úrokové sadzby
- + Predvídateľnejšie podnikateľské prostredie
- + Ľahší/rýchlejší platobný styk
- + Vedenie menšieho počtu bankových účtov
- náklady na zavedenie eura
- ? nevýhodný konverzný kurz

§ Národné hospodárstvo

- + Rast HDP (NBS odhaduje medzi 0,3% - 1%)
- + Stabilné makroekonomické prostredie = lepšie podnikateľské prostredie
- Absencia vlastnej menovej politiky

§ Občania

- + Ľahšie cestovanie - ušetrené prostriedky na výmenu mien
- + Ľahšia porovnateľnosť cien
- ? Zdražovanie
- ? Znehodnocovanie úspor

Zavedenia eura

Zavedenie eura má 2 roviny:

§ **ekonomická - splnenie Maastrichtských kritérií**

§ **praktická - splnenie technických podmienok, aby bol proces úspešne zabezpečený**

§ **Legislatívne normy na realizáciu:**

§ **Národný plán zavedenia eura**

§ **Zákon o zavedení eura v SR (Generálny zákon)**

Maastrichtské kritériá

Podmienkou vstupu do EMÚ je splnenie Maastrichtských kritérií

- § **Inflácia** <priemer 3 krajín EÚ s najnižšou infláciou + 1,5 percentuálneho bodu
- § **Verejné financie:**
 - § **Deficit verejných financií** < 3 % HDP (posudzované za posledný rok pred hodnotením)
 - § **Verejný dlh** < 60 % HDP
- § **Stabilita dlhodobých úrokových sadzieb** < priemer 3 krajín EÚ s najnižšou infláciou + 2 percentuálne body
- § **Stabilita výmenného kurzu** - krajina musí byť 2 roky zapojená do mechanizmu výmenných kurzov (ERM II) – koruna môže fluktuovať v pásme +/-15% okolo centrálnej parity; posilňovanie meny však nie je problémom; centrálna parita môže byť revidovaná smerom k silnejším úrovniam.
(SR - 28.11.2005; 1EUR = 38,455 SKK; revízia 19.3.2007 **1EUR = 35,4424 SKK**)

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

Zavedenia eura - základné pojmy

Konverzný kurz

Neodvolateľný kurz určený Radou EÚ, ktorým sa budú prepočítavať hodnoty v korunách na eurá. Bude mať tvar 1EUR = XX,XXXX SKK a nebude ho možné meniť, skracovať, zaokrúhľovať.

Duálne oceňovanie a označovanie

Poskytovanie informácií duálneho oceňovania občanovi v oboch menách súčasne. Spôsob duálneho označovania v jednotlivých konkrétnych prípadoch bude rozdielny v závislosti od druhu tovaru alebo poskytovanej služby. Má svoje konkrétne pravidlá.

Duálny obeh

Doba počas, ktorej bude možné na Slovensku platiť v hotovosti aj v slovenských korunách aj v eure zároveň, bude trvať 16 dní od 1.1.2009 do 16.1.2009.

Generálny zákon

Je to zákon o zavedení meny euro v SR, ktorý pojednáva o niektorých opatreniach súvisiacich so zavedením eura v SR. Zavedenie eura si vyžiada aj novelizáciu ďalších zákonov z dôvodu zosúladenia právneho stavu.konverzia štartovací balíček

Základné zásady zavedenia eura (1)

§ Zavedenia eura systémom „Big-Bang“

t.z. súčasne v hotovostnom i bezhotovostnom platobnom styku bude zákonným platidlom EUR

§ Krátky duálny obeh

od 1.1.2009 do 16.1.2009 možnosť v hotovostnom styku ešte prijímať platby v SKK - výdavok v EUR

§ Pevne stanovený konverzný kurz 1 EUR = XX,XXXX SKK

- všetky ceny sa prepočítajú týmto kurzom; **žiadny iný kurz nemôže byť pri prechode na euro použitý**
- trhový kurz EUR/SKK bude v obchodnom styku normálne do 31.12.2008

§ Kontinuita kontraktov

- zavedenie eura nemôže ovplyvniť platnosť zmlúv;
- hodnoty uvádzané v zmluvách v Sk sa budú považovať za hodnoty v EUR prepočítané konverzným kurzom;

Základné zásady zavedenia eura (2)

§ Pravidlá zaokrúhľovania

- na najbližší eurocent
- zaokrúhli sa konečná hodnota, nie čiastkové položky
- pri konverzii nemôžu byť účtované žiadne s tým spojené poplatky
- v osobitných prípadoch ešte presnejšie zaokrúhľovanie (cenné papier; jednotkové ceny, ZI,...)

Zásada nepoškodiť občana

- na 10 eurocentov v prospech občana; poplatky a dane - nadol; platby občanom nahor

Cenová stabilita

- nezvyšovanie cien z dôvodu zavedenia eura - duálne oceňovanie, monitoring a kontrola; etický kódex podnikateľov pre zavádzanie eura; informačná kampaň

§ Minimalizácia nákladov

§ Vecná a finančná zodpovednosť každého subjektu za prípravu prechodu

Harmonogram zavedenia eura

§ Vstup do ERM II	28. novembra 2005
§ Rozhodnutie Rady EÚ	06/2008
§ Stanovenie konverzného kurzu	06/2008
§ Duálne oceňovanie (povinnosť)	1.7.2008 – 31.12.2009
§ Prechod na euro (vstup do eurozóny)	1.1.2009
§ Duálny obeh	1.1.2009 – 16.1.2009
§ Výmena starého obeživa	od 17.1.2009

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

Duálne oceňovanie a označovanie

- § Platí vo vzťahu k občanovi, spotrebiteľovi (nepodnikateľovi)
- § Cieľ - zlepšenie orientácie občanov pri cenách; ochrana pred zvyšovaním cien
- § Všetky ceny tovarov a služieb budú prepočítané konverzným kurzom a duálne označované v SKK aj EUR
- § Konečné sumy - nie čiastkové položky; povinnosť uvádzať konverzný kurz (1EUR = XX,XXXX SKK)
- § Osobitné pravidlá v niektorých prípadoch/odvetviach

Duálne označovanie (1)

Pred zavedením eura:

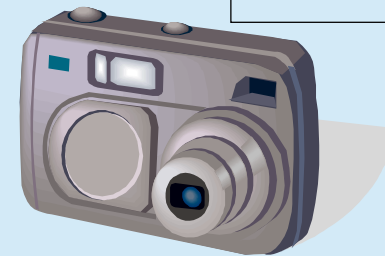
(pri fiktívnom kurze 1EUR= 35.0000 SKK)

**Fotoaparát
3.500,- Sk**

100 EUR

Po zavedení eura

**Fotoaparát
100,- EUR**

3.500,- Sk

Duálne označovanie (2)

Len počiatočná a konečná suma – čiastkové položky NIE

Výpis z účtu (príklad)

1. Bezhotovostný vklad	10000.00 SKK
.....	
25. E-platba za služby/tovar	-300.00 SKK
26. Základný úrok kreditný	37.00 SKK

Názov účtu:	XXXX	
Učtovné obdobie:	01.07.2008 - 31.07.2008	
Poradové číslo výpisu:	07	
Počiatočný stav účtu:	24286.25 SKK	(691,45 EUR)
Vklady spolu:	36351.00	
Výbery spolu:	-47740.20	
Konečný stav spolu:	12897.05 SKK	(367,19 EUR)

Konverzný kurz EUR/SKK: 35,1234

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

Konverzia

- § Zavedenie eura nemôže ovplyvniť platnosť zmlúv - kontinuita kontraktov
- § Hodnoty uvádzané v zmluvách v SKK sa budú považovať za hodnoty v EUR prepočítané konverzným kurzom
- § Zachovanie čísiel účtov
- § Elektronické bankovníctvo, platobné karty
- § Účtovníctvo
- § Historické vykazovanie / dáta / DWH

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

St'ahovanie SKK z obehu

Banky

- § mince - do 30. 6. 2009
 - § bankovky - do 31. 12. 2009
- do 16.1.2009 bezplatne akékoľvek množstvo;
po tomto termíne pri jednej výmene bezplatne do 50 ks bankoviek a 50 ks mincí

Národná banka Slovenska

- § mince - do konca roka 2013 (5 rokov)
- § bankovky a pamätné mince - neobmedzene

Porovnanie

Slovensko

- § výmena cca 140 mld. SKK za eurá
- § SKK: cca 150 mil. ks bankoviek a 200-500 mil. mincí
- § EURO: 150 mil. euro bankoviek a 400 mil. mincí

Rakúsko

- § ATS: 470 mil. ks bankoviek a 3 mld. ks mincí
- § EUR: 340 mil. ks euro bankoviek a cca 1,5 mld. ks mincí (8 000 ton - hmotnosť Eiffelovej veže)

Zásobovanie eurom

- § **Banky - 09/2008**
- § **Klienti - 12/2008 (prostredníctvom bánk)**
- § **Bankomaty - dôležitý nástroj úspešného zavedenia eura do obehu**
- § **Štartovacie balíčky – otvorená otázka**

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

Symbol eura

1 EURO = 100 centov

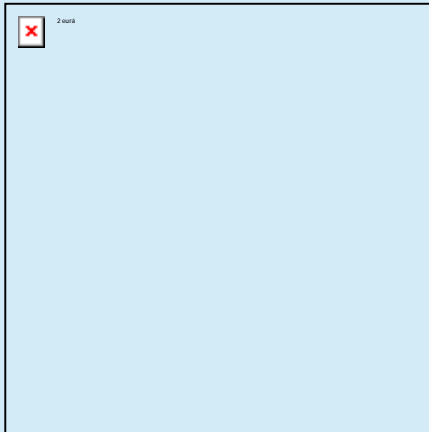
EUROVÉ BANKOVKY

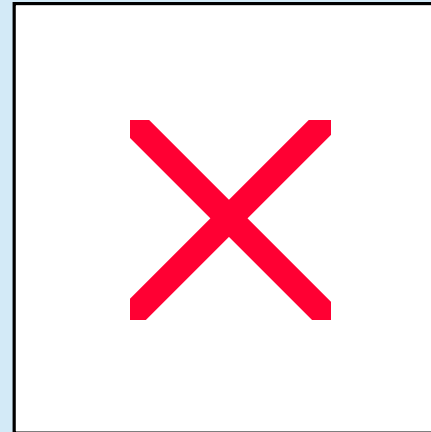
BANKOVKY A MINCE

Slovenské € mince

2 eurá

1 euro

50

20

10 centov

5

2

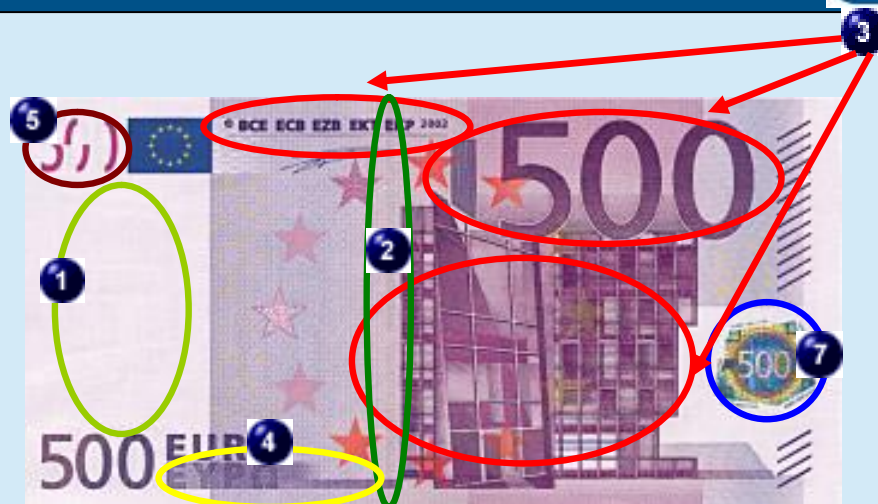

1 cent

Ochranné prvky bankoviek

- 1 Priesvitka - vodoznak
- 2 Ochranný prúžok
- 3 Tlač z hĺbky
- 4 Mikrotexty
- 5 Súťažná značka
- 6 Opticky premenlivá farba
- 7 Fólia s hologramom + demetalizácia

Eurobankovky obsahujú rôzne ochranné prvky, vďaka ktorým dokážete pravú bankovku ľahko rozoznať od falošnej.

Skúška hmatom

Eurové bankovky sú vytlačené na špeciálnom papieri zhotovenom z rastlinných vlákien, ktorý sa už pri ohmataní výrazne odlišuje od bežného (kancelárskeho) papiera.

Hmatom si môžete overiť tlač z hĺbky – použitím špeciálnej technológie tlače sú pravé bankovky na dotyk ľahko rozoznateľné.

Bankovkový papier

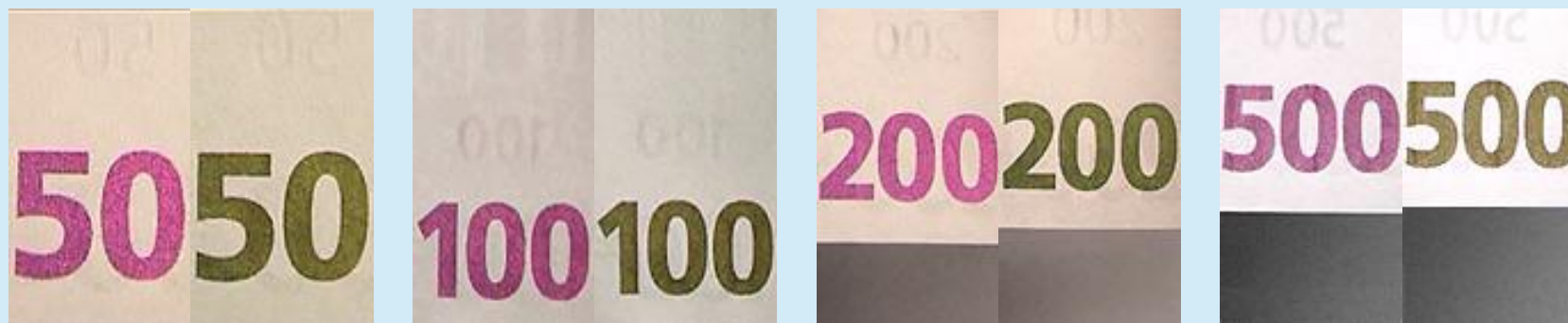

Bankovkový papier

- je charakteristický na ohmat
- je vyrobený zo zmesi rastlinných vlákien (bavlny, ľanu a konope)
- je pevný, odolný proti roztrhnutiu, vydrží mnohonásobné ohýbanie, je odolný voči vode
- vydrží vysoký tlak tlačových dosiek bez toho, aby menil rozmery
- v priehľade proti svetlu sa dá v hmote papiera zistiť pravidelná štruktúra sita, na ktorom bol tento papier vyrobený

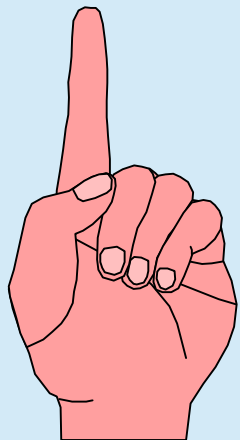
Opticky premenlivá farba

Opticky premenlivá farba - €50, €100, €200, €500

- na rubovej strane veľké hodnotové číslo v kupóne bankovky
- pri naklonení bankovky sa farba číslíc nominálnej hodnoty mení z purpurovočervenej na olivovozelenú alebo hnedú.

Ochranné prvky bankoviek

**Vždy si overte viac ako jeden ochranný prvok.
Kontrola pravosti bankovky trvá iba pár sekúnd.**

Nespoliehajte sa iba na jeden dominantný ochranný prvok, ktorý môže byť na falzifikáte veľmi dobre napodobený a stáva sa pre prijímateľa pascou.

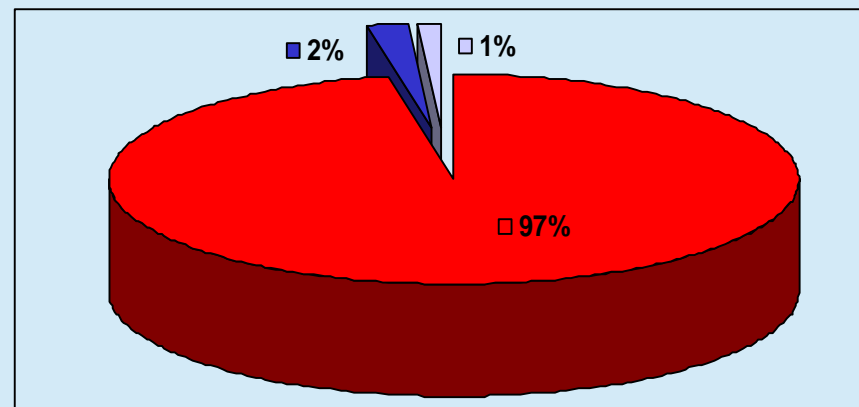

Štatistika ECB – falzifikáty EUR (1. polrok 2007)

- za 1. polrok roka 2007 bolo zadržaných 265 tis. falzifikátov eurobankoviek

97% falzifikátov zadržaných v krajinách eurozóny (2% členské štáty EÚ mimo eurozóny, 1% zvyšok sveta)

■ Eurozóna ■ EÚ mimo Eurozóny ■ zvyšok sveta

História Európskej únie

Kritériá zavedenia eura

Základné zásady zavedenia eura

Duálne oceňovanie / označovanie

Konverzia

St'ahovanie SKK / zásobovanie eurom

EURO (bankovky / mince / ochranné prvky)

Bankový sektor

Bankový sektor bude jedným z pilierov úspešného prechodu na euro

- § Uvádzanie eura do obehu
- § Sťahovanie lokálnej meny
- § Komunikácia
- § Vzdelávacie aktivity
- § Príprava ATM a POS terminálov
- § Príprava platobných systémov
- § Konverzia účtov v bankách
- § Precenenie cenných papierov

Prípravy v bankovom sektore

- § **Bankový sektor nemohol čakať na detaily legislatívy**
- § **Príprava bánk na úspešnú implementáciu – cca 2,5 až 3 roky**
- § **Konverzný víkend (1.1. - 4.1.2009) - služby bánk:**
 - § **kartové služby (ATM, POS)**
 - § **zmenárenské služby vo vybraných pobočkách (SKK/EUR)**
- § **Naše odporúčania**
 - § **vložiť si prostriedky na účet v banke pred 1.1.2009**
 - § **používať elektronické bankovníctvo**

SLSP a komunikácia ku klientom

- § **web stránka SLSP**
- § **média**
 - § **pravidelné rubriky GR vo vybraných periodikách**
 - § **informácie o zavedení eura na regionálnych TK**
- § **prezentácie, semináre**
- § **euro@slsp.sk – poradňa pre klientov**
- § **regionálne riaditeľstvá – 8 europoradcov**
- § **bankové výpisy**
- § **Sporotel 0850 111 888, 0915 111 888**

Ďakujem za pozornosť

Back –up

Legislatívne potreby zavedenia eura

§ Generálny zákon upraví

- § prechod slovenskej meny na euro (generálne ustanovenia), prepočet korún na eurá, pravidlá zaokrúhľovania, pravidlá duálneho oceňovania, kontrolu a dozor napr. v oblasti monitoringu cien a v oblasti duál. Oceňovania,
- § súčasťou generálneho zákona budú novely príslušných zákonov: Zákon o NBS, o bankách, o platobnom styku, o CP atď.
- § Predpokladaný termín predloženia vláde SR: 30.6.2007

§ II. skupina zákonov - potreba novelizácie s účinnosťou k 1.1.2009 -

napr. tie, ktoré obsahujú sumy v SKK: zákon o správe daní a poplatkov, Z. o minimálnej mzde, Obchodný zákonník, Zákonník prác, Zákon o účtovníctve, Trestný zákon ap.

Predpokladaný termín predloženia vláde SR: 31.12.2008

§ III. skupina zákonov - zákony a predpisy nižšej právnej sily novelizované priebežne po 1.1.2009

napr. Občiansky zákonník, Z. o inšpekciách práce ap.

novelizované priebežne podľa potreby

Postup pri zadržaní podozrivého platidla

- z upravuje vyhláška 465/2001 Z.z.
- z 1. vyplýva povinnosť odobrať podozrivé platidlo
- z 2. povinnosť zistiť totožnosť predkladateľa podľa preukazu totožnosti
- z 3. vystaviť potvrdenie o odobratí - 4x
(pre predkladateľa, NBS, príslušnému miestnemu útvaru PZ a vlastnú evidenciu)
- z 4. zaslať podozrivé platidlo spolu s potvrdením do NBS formou listu s poistením

Čo doporučujeme....

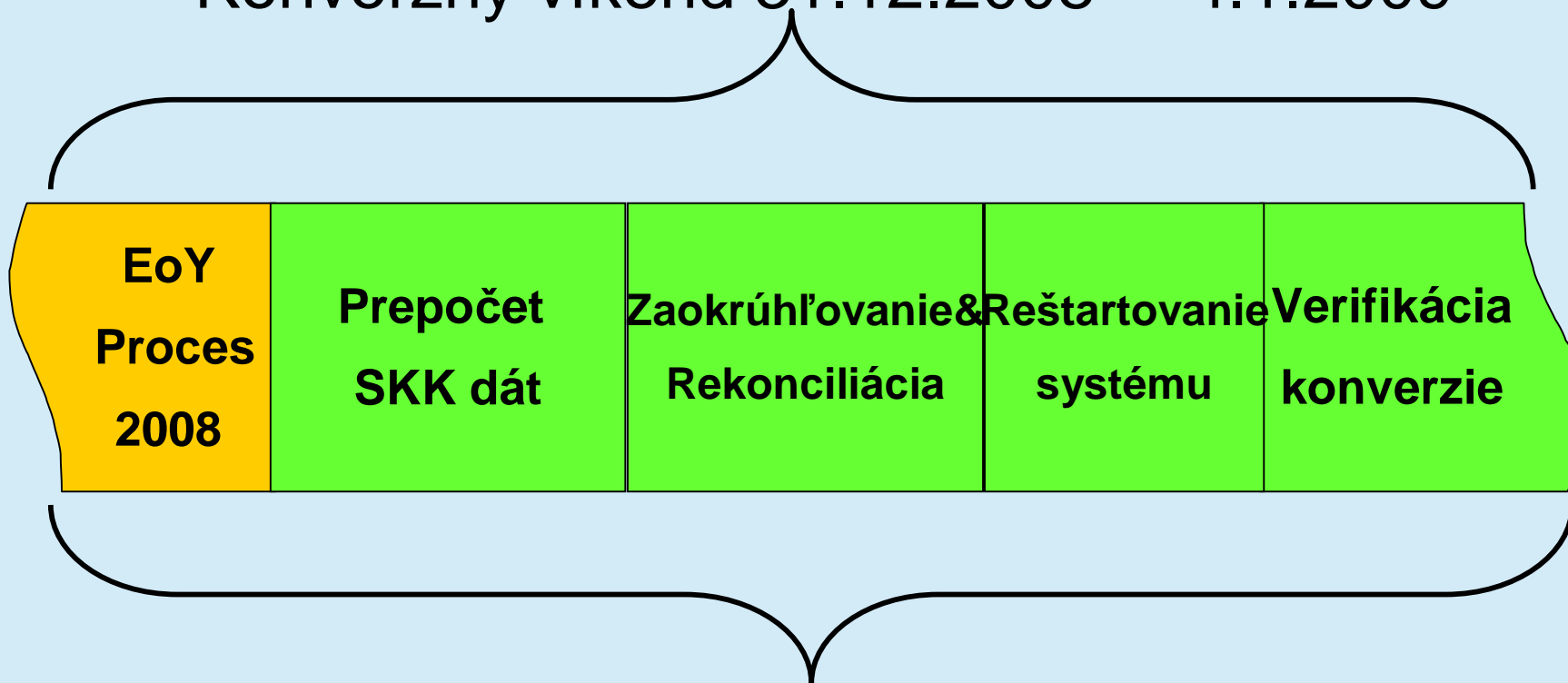
- z V záujme zabránenia vzniku škody vzniknutej prijatím falzifikátu je potrebné venovať zvýšenú pozornosť vyškoleniu zamestnancov k poznaniu euromeny a rozpoznaníu pravého a falošného platidla**

Zamestnávateľ dá zaškoliť zamestnancov pracujúcich s hotovosťou firmou poskytujúcou takéto služby

Konverzia z pohľadu IT

Konverzný víkend 31.12.2008 – 4.1.2009

2. 1. 2009 - pracovný deň